

AUTOREFERAT

**Opis dorobku, osiągnięć naukowych
oraz działalności akademicko-organizacyjnej
(załącznik nr 2)**

dr Bartosz Michalski

Uniwersytet Wrocławski

Instytut Studiów Międzynarodowych

ul. Koszarowa 3

51-149 Wrocław

e-mail: bartosz.michalski@uni.wroc.pl

SPIS TREŚCI

1. Wykształcenie	2
2. Zatrudnienie	2
3. Wskazanie osiągnięcia naukowego wynikającego z art. 16 ust. 2 ustawy z dn. 14 marca 2003 roku o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz.U.2003.65.595 z późn. zm.)	3
4. Charakterystyka osiągnięcia naukowego	3
5. Omówienie pozostałych osiągnięć naukowo-badawczych	11
6. Granty badawcze, stypendia, wyjazdy zagraniczne, współpraca z instytucjami naukowymi oraz interesariuszami zewnętrznymi w Polsce i za granicą	20
7. Popularyzacja nauki	22
8. Nagrody i wyróżnienia	23
9. Dydaktyka akademicka	23
10. Praca organizacyjna oraz członkostwo w gremiach uczelnianych	24

1. Wykształcenie

Tytuł magistra ekonomii uzyskałem 21 czerwca 2001 roku na Akademii Ekonomicznej im. Oskara Langego we Wrocławiu, gdzie w latach 1996–2001 studiowałem na kierunku "Stosunki międzynarodowe", specjalność: "Integracja europejska" (promotor pracy magisterskiej: dr hab. Kazimiera Wilk, prof. nadzw. AE). Studia ukończyłem z wyróżnieniem dla najlepszego absolwenta swojego rocznika.

W latach 2001–2005 odbyłem studia doktoranckie w Doktoranckim Studium Nauk o Polityce, Filozofii i Socjologii na Wydziale Nauk Społecznych Uniwersytetu Wrocławskiego, zdobywając i pogłębiając umiejętności i doświadczenie w zakresie dydaktyki akademickiej; prowadziłem w tym czasie kursy z zakresu ekonomii i międzynarodowych stosunków gospodarczych na kierunku "Stosunki międzynarodowe" w Instytucie Studiów Międzynarodowych Uniwersytetu Wrocławskiego. W tym czasie zrealizowałem także 2-miesięczny (sierpień–wrzesień 2003) staż w Kancelarii Stanu Dolnej Saksonii oraz Ministerstwie Gospodarki Dolnej Saksonii w Hanowerze w ramach projektu Europejski Bank Kadr Dolnego Śląska realizowanego przez Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego, finansowanego ze środków programu Leonardo da Vinci.

Stopień doktora nauk ekonomicznych w zakresie ekonomii, międzynarodowych stosunków gospodarczych uzyskałem 29 czerwca 2005 roku na podstawie uchwały Rady Wydziału Gospodarki Narodowej Akademii Ekonomicznej im. Oskara Langego we Wrocławiu (obecnie: Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu). Przedmiotem postępowania była przedłożona i obroniona z wyróżnieniem rozprawa doktorska „Wpływ procesu globalizacji na konkurencję w gospodarce światowej” (promotor: prof. dr hab. Jerzy Rymarczyk; Akademia Ekonomiczna im. Oskara Langego we Wrocławiu, recenzenci: prof. dr hab. Bogusław Fiedor, Akademia Ekonomiczna im. Oskara Langego we Wrocławiu oraz prof. dr hab. Kazimierz Starzyk, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie).

2. Zatrudnienie

Od 1 października 2005 roku jestem zatrudniony na stanowisku adiunkta w Instytucie Studiów Międzynarodowych Uniwersytetu Wrocławskiego, w Zakładzie Międzynarodowych Stosunków Gospodarczych i Integracji Europejskiej, kierowanym przez prof. dra hab. Jerzego Rymarczyka. Ponadto jestem także zatrudniony (drugi etat) w Dolnośląskiej Wyższej Szkole Przedsiębiorczości i Techniki w Polkowicach. Współpracowałem także (dydaktyka akademicka) z Dolnośląską Wyższą Szkołą Edukacji TWP (po zmianie nazwy: Dolnośląską Szkołą Wyższą we Wrocławiu) oraz Wyższą Szkołą Bankową we Wrocławiu.

3. Wskazanie osiągnięcia naukowego wynikającego z art. 16 ust. 2 ustawy z dn. 14 marca 2003 roku o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz.U.2003.65.595 z późn. zm.)

Osiągnięciem naukowym prezentowanym w niniejszym autoreferacie jest monografia:

Bartosz Michalski, *Międzyregionalne porozumienia handlowe. Transpacyficzny regionalizm jako alternatywa dla "wolnego" handlu?*, Difin, Warszawa 2014, ss. 253. ISBN 978-83-7930-256-7.

Recenzenci wydawniczy:

prof. dr hab. Bogusława Drelich-Skulska, Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu, Katedra Międzynarodowych Stosunków Gospodarczych,

prof. dr hab. Tomasz Rynarzewski, Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu, Katedra Międzynarodowych Stosunków Gospodarczych.

4. Charakterystyka osiągnięcia naukowego

Prezentowane osiągnięcie naukowe jest zwięźczeniem prowadzonych badań dot. ewolucji regionalizmu handlowego w gospodarce światowej, a także międzynarodowej współpracy ukierunkowanej na wypracowanie rozwiązań odnoszących się do konkurencji. Wspólnym mianownikiem dla tych zagadnień jest problematyka ładu instytucjonalnego, które rozumiem jako zespół fundamentalnych reguł odnoszących się do działalności współczesnych aktorów międzynarodowych stosunków gospodarczych (państw, korporacji oraz organizacji międzynarodowych). Konsekwencją tego jest ukształtowanie przestrzeni decyzyjnej, która znajduje swoje przełożenie na funkcjonowanie współczesnego systemu handlowego oraz pojawiające się w nim napięcia. Jednym z istotniejszych jest proliferacja regionalnych porozumień handlowych oraz ich zmieniająca się natura. Charakterystycznym trendem, który przybrał na sile w pierwszej dekadzie XXI wieku, jest bowiem to, że umowy handlowe są zawierane coraz częściej z partnerami spoza tego samego regionu (w znaczeniu kontynentu). Inną ważną cechą jest, że merytorycznemu pogłębieniu ulega sama integracja, włączając do porozumienia kwestie wykraczające poza obszar tradycyjnie rozumianej liberalizacji handlu: obniżenia/zniesienia barier celnych i stopniowej harmonizacji rozwiązań pozataryfowych.

Potwierdzeniem tych spostrzeżeń jest raport Światowej Organizacji Handlu (WTO) z 2011 roku pt. *World Trade Report 2011. The WTO and Preferential Trade Agreements: From Co-existence to Coherence*. Mimo że jego autorzy sugerują możliwość wypracowania rozwiązań znajdujących przełożenie na większą spójność międzynarodowego systemu handlowego, poważnym wyzwaniem dla samej WTO pozostaje to, że państwa zawierając regionalne porozumienia handlowe same aktywnie przejmują zadanie kształtowania instytucjonalnego (nie)ładu, przyczyniając się do rozpowszechniania rozwiązań suboptymalnych, alternatywnych wobec działań WTO. Ich efektem może być powrót do

wysublimowanych praktyk protekcyjnych, potencjalnie destrukcyjna dla światowego dobrobytu rywalizacja zamkniętych bloków handlowych oraz bałkanizacja systemu handlowego. Relatywizacja rachunku potencjalnych korzyści sprawia, że tym samym atrakcyjną alternatywną drogą kształtowania systemu jest świadomy wybór porozumień regionalnych jako instrumentu budowy szerszych koalicji krajów zainteresowanych określonym typem ładu jako wyniku różnej filozofii tworzenia i stosowania prawa. Znamiennym w tym kontekście jest przypisanie porozumieniom handlowym funkcji suwerennego środka zaradczego (naprawczego) w ramach polityki zagranicznej.

Metody badawcze

Analiza podjętych zagadnień wykracza poza obszar klasycznej teorii integracji gospodarczej. Sprawia to, że badania nad ewolucją regionalizmu mają z reguły charakter interdyscyplinarny. Dlatego moja praca, jeśli chodzi o kwestie metodologiczne, wpisuje się w nurt międzynarodowej ekonomii politycznej oraz nowej ekonomii instytucjonalnej. Ta pierwsza kładzie silny akcent na powiązanie czynników politycznych i ekonomicznych, wskazując na niemożność ich odrębnego rozpatrywania. Jest to niezbędne dla kompetentnej, całościowej analizy funkcjonowania współczesnych typów ugrupowań integracyjnych i porozumień handlowych zarówno w odniesieniu do ich przesłanek, jak i konsekwencji. Ta druga zaś, krytycznie podchodząc do aksjomatycznego założenia o racjonalności, oferuje szereg analitycznych instrumentów związanych z teorią wyboru publicznego, teorii grup, teorii kosztów transakcyjnych oraz teorii kontraktów. Takie podejście pozwala efektywnie połączyć perspektywę ekonomiczną, politologiczną, historyczną oraz prawną prowadzonych badań.

Istotna dla rozważań jest także materia pojawiająca się na styku perspektywy neorealistycznej i neoliberalnej (tzw. high politics – podstawowych dla państwa wartości, istotnych dla jego przetrwania oraz low politics – zagadnień natury funkcjonalnej). Taka synteza stanowi w moim głębokim przekonaniu podejście wychodzące naprzeciw kryzysowi uprawiania ekonomii jako nauki, zwłaszcza w sensie jej oderwania od materii polityczno-społecznej i nadmiernie abstrakcyjnego skupienia się na aspektach ilościowych analizowanych zjawisk.

W wymiarze operacyjnym w pierwszym etapie badań skupiłem się na krytycznym przeglądzie istniejącej literatury przedmiotu, szczególnie anglojęzycznej, w postaci monografii oraz artykułów naukowych celem zidentyfikowania głównych zagadnień będących przedmiotem sporów i zainteresowania świata akademickiego. W drugiej, empirycznej części oprócz odwołań literaturowych wprowadziłem analizę dokumentów źródłowych (raportów, sprawozdań, protokołów ze spotkań), aktów prawnych, materiałów publikowanych przez media oraz interesariuszy społecznych. Dodatkowo całość uzupełniona została własnymi obliczeniami (czynnikochłonność wymiany, indeks wymiany wewnątrzgałęziowej według formuły Grubela-Lloyda) i zestawieniami tabelarycznymi powstałymi dzięki wykorzystaniu danych dotyczących handlu międzynarodowego, w zależności od potrzeby na 2-, 4- lub 6-cyfrowym poziomie ich dezagregacji według Nomenklatury Scalonej dostępnych za lata 2001–2012, pozyskanych z bazy Międzynarodowego Centrum Handlu (International Trade Centre, ITC).

Omówienie naukowego celu pracy

Rozważania podjęte w monografii skoncentrowałem zarówno na analizie kwestii teoretycznych związanych z problemem instytucjonalizacji współpracy gospodarczej, relacji pomiędzy procesami konstytuującymi strukturę i formy współczesnych międzynarodowych stosunków gospodarczych, jak i na zagadnieniach empirycznych odnoszących się do motywów, praktyki i efektów funkcjonowania określonych typów porozumień. Podjęcie tego obszaru badań wynikało również z sugestii, zgodnie z którą istnieje potrzeba przesunięcia akcentu w literaturze przedmiotu z zaawansowanej teorii płytkiej integracji ku zagadnieniom bardziej istotnym z politycznego punktu widzenia – teorii i empirii głębokiej integracji w kontekście regionalnym oraz multilateralnym. Tym samym wymaga to podjęcia próby odpowiedzi na pytanie, czy liberalizacja w ramach regionalnych porozumień handlowych może wspierać wielostronną liberalizację poprzez konwergencję (a może nawet harmonizację) tychże porozumień.

Celem pracy było rozważenie, czy intensyfikacja współpracy handlowej w wymiarze transpacyficznym może skutkować uzasadnionymi wątpliwościami co do możliwości utrzymania podobnej dynamiki na płaszczyźnie wielostronnej. Ponieważ zakres negocjowanych zagadnień zarówno samej WTO, jak i projektów integracyjnych ulega znacznemu poszerzeniu (fenomen tzw. umów pogłębionych, tj. takich, które oprócz liberalizacji taryf celnych przewidują harmonizację reguł okołohandlowych), te drugie oferują bardziej elastyczną i co istotne szybszą drogę wypracowania konsensusu odnośnie do nowych pól współpracy. Pojawia się w tym miejscu wątpliwość dotycząca samej idei „wolnego” handlu: czy chodzi o faktyczną, pełną liberalizację w sensie efektywnego znoszenia barier i upraszczania reguł, czy tylko o oddolne wypracowanie nowego i przez to alternatywnego dla WTO mechanizmu ich koordynacji i harmonizacji, narzucanego krajom słabszym przez silniejsze. Być może stanowi to zapowiedź kryzysu współczesnych organizacji międzynarodowych. Sam wybór transregionalizmu pacyficznego był podyktowany rosnącą intensywnością zawieranych w tej części świata umów handlowych, co potwierdzają m.in. badania samej WTO¹, Estevadeordala i Suominen² oraz Śledziewskiej³.

Na potrzeby prowadzonych rozważań postawiłem następujące hipotezy badawcze:

Hipoteza 1: Zasady reżimu handlowego WTO nie stanowią efektywnego mechanizmu wypracowywania nowych obszarów współpracy międzynarodowej, co skłania kraje członkowskie do ciągłego poszukiwania rozwiązań alternatywnych, m.in. w postaci inicjatyw międzyregionalnych.

Hipoteza 2: Współczesny regionalizm handlowy wynika w dużej mierze z motywów nieekonomicznych, lecz pomimo generowanych systemowych napięć stanowi dla krajów rozwiązanie tańsze w odróżnieniu od negocjacji i istniejących porozumień wielostronnych.

¹ Zob. szerzej WTO, Annual Report 2004, Geneva 2004; WTO, Annual Report 2005, Geneva 2005.

² A. Estevadeordal, K. Suominen, Sequencing Regional Trade Integration and Cooperation Agreements, "The World Economy", Vol. 31, No. 1, January 2008.

³ Zob. szerzej K. Śledziewska, Regionalizm handlowy w XXI wieku. Przesłanki teoretyczne i analiza empiryczna, Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2012.

Hipoteza 3: Wobec słabości mechanizmów WTO przewagę w definiowaniu agendy negocjacyjnej uzyskały Stany Zjednoczone. Zabezpieczając priorytety własnej polityki zagranicznej, regionalne porozumienia handlowe są wykorzystywane dla intensywnego promowania oraz utrwalania rozwiązań prawnie i symbolicznie zakotwiczonych w systemie amerykańskim.

Hipoteza 4: Czynnikiem dynamizującym powoływanie pogłębionych międzyregionalnych porozumień handlowych są współcześnie korporacje transnarodowe, bowiem dysponują one zasobami, kompetencjami i wpływami politycznymi, by określić kształt negocjowanych rozwiązań okołohandlowych.

Przeprowadzone badania skoncentrowałem głównie na polityczno-instytucjonalnych uwarunkowaniach i konsekwencjach funkcjonowania międzyregionalnych porozumień handlowych, uzupełniając je określeniem efektów integracyjnych w sferze handlu towarowego. Analizą objąłem dziewięć porozumień notyfikowanych w WTO, charakteryzujących się pogłębionym charakterem, tj. uregulowaniem kwestii polityki konkurencji, ochrony środowiska, zagranicznych inwestycji bezpośrednich, standardów rynku pracy oraz prawa własności intelektualnej. Trend ten jest szczególnie silnie zauważalny w Azji, Ameryce Północnej i Południowej, stopniowo konsolidując regionalizm transpacyficzny.

Na część koncepcyjno-teoretyczną składają się dwa początkowe rozdziały. W pierwszym dokonałem przeglądu aktualnego stanu badań, literatury przedmiotu i głównych zagadnień, stanowiących oś debat nad multilateralizmem i regionalizmem. Scharakteryzowałem gospodarczo-polityczne uwarunkowania powojennej liberalizacji handlu, której równolegle towarzyszyły wysiłki ukierunkowane na formalną instytucjonalizację wielostronnych stosunków handlowych oraz powołanie do życia WTO wraz z określeniem fundamentalnych zasad międzynarodowego ładu handlowego. Przewidziano w nich wyjątek umożliwiający powstawanie umów regionalnych, co z czasem doprowadziło do ich dynamicznego wzrostu. Wykorzystując stylizację faktów, przedstawiłem ponadto specyfikę trzech fal regionalizmu, koncentrując się zwłaszcza na ostatniej z uwagi na jej silnie heterogeniczny charakter. Pojawiające się na tym gruncie napięcia wywołują spory natury interpretacyjnej i wymagają podjęcia działań dostosowawczo-naprawczych. Nie pozostaje to jednak bez wpływu na funkcjonowanie samej WTO i jej zdolności do dynamizowania prac i negocjacji w ramach Agendy z Doha. Odnosząc się do tego problemu, przeprowadziłem spekulatywne rozważania, by określić możliwe przyczyny takiego stanu rzeczy.

W rozdziale drugim podjąłem próbę kompleksowej teoretyzacji problematyki międzyregionalnych umów handlowych (transregionalizmu). Dokonałem syntezy teorii integracji gospodarczej z elementami ekonomii politycznej i polityki międzynarodowej, które – jak się wydaje – mają tutaj charakter nadrzędny, co z kolei determinuje zasadność, kształt, zakres i charakter samej współpracy. Jej rozszerzanie poza tradycyjne granice geograficzne, regiony i kontynenty jest ponadto silnie powiązane z aspektami natury ideacyjnej – społecznym tworzeniem rzeczywistości. Sam transregionalizm może być uznawany za próbę przywrócenia politycznego wymiaru kluczowym procesom, kształtowanym dotychczas poprzez eksploatowanie argumentów jakoby gospodarczej

bezalternatywności i odbudowania w ten sposób pozycji samych państw, które utraciły znaczącą część własnej mocy sprawczej na rzecz podmiotów niepaństwowych (organizacji i przedsiębiorstw międzynarodowych). Podjąłem się także zadania przeprowadzenia teoretycznej syntezy najczęściej występujących elementów składających się na modelową konstrukcję pogłębionej umowy handlowej, która oprócz tradycyjnej liberalizacji ograniczeń taryfowych zakłada uzupełnienie współpracy o dziedziny wzmacniające trwałość relacji gospodarczych.

Drugą część monografii poświęciłem problemom empirycznym. W rozdziale trzecim zawarłem przekrojową charakterystykę regionalizmu azjatycko-pacyficznego. Przedstawiłem ewolucję ówczesnych uwarunkowań (geo)politycznych i (geo)ekonomicznych inicjatywy znanej jako Współpraca Gospodarcza Azji i Pacyfiku (APEC) i odniosłem się także do najistotniejszych powiązań handlowych oraz efektu katalizującego proliferację umów regionalnych w przestrzeni transpacyficzej. Następnie, posługując się analogią zarządzania azjatycką fabryką (Factory Asia), przeanalizowałem polityczno-gospodarczą specyfikę regionalizmu w wymiarze wschodnioazjatyckim. Zaprezentowałem także najważniejsze relacje handlowe, charakterystyczne tendencje, dynamikę tzw. konkurencyjnej bilateralizacji oraz odniosłem się do projektów integracyjnych, w które zaangażowane są kraje położone na kontynentach amerykańskich, posiadające dostęp do Oceanu Spokojnego. Rozważania w tej części dotyczyły uwarunkowań oraz charakterystyki stosunków ze Stanami Zjednoczonymi, najważniejszych zmian w sferze polityki zagranicznej USA, latynoskiej rywalizacji o uzyskanie statusu regionalnych hubów handlowych oraz przyczyn i konsekwencji niezrealizowanego projektu integracyjnego Strefy Wolnego Handlu Ameryk (FTAA).

W rozdziale czwartym przeprowadziłem analizę próby badawczej, tj. dziewięciu wyselekcjonowanych w tym celu pogłębionych międzyregionalnych umów handlowych. W każdym z przypadków określiłem główne polityczno-ekonomiczne motywy ich powołania oraz dokonałem zwięzłej oceny efektów kreacji i ekspansji wymiany towarowej, ze szczególnym uwzględnieniem konsekwencji dla strony ekonomicznie słabszej. W części poświęconej umowom zawartym przez Stany Zjednoczone zarysowałem także ramy polityki konkurencyjnej liberalizacji (selektywnego bilateralizmu) obliczonej na wywołanie efektu naśladownictwa (*domina*) w regionie Ameryki, Azji i Pacyfiku. Przedstawiłem także działania Kanady, której zagraniczna polityka ekonomiczna wobec konsekwencji członkostwa w NAFTA musiała uwzględniać dostosowanie do działań potężnego sąsiada i tym samym podejmowanie prób równoważenia ich potencjalnie negatywnych efektów. Następnie scharakteryzowałem relacje handlowe między Nikaraguą i Tajwanem, które szczególnie w przypadku tego drugiego stanowią potwierdzenie efektu ukierunkowanego na polityczną demonstrację wiarygodności, zaznaczenia i określenia własnej pozycji w regionie i w świecie. W ostatniej części odniosłem się do ciekawego przypadku pierwszej umowy kilkustronnej, która może okazać się katalizatorem kompleksowego porozumienia o wolnym handlu w przestrzeni transpacyficzej i przyczynić się do redukcji regionalizacyjnego chaosu w Azji i w krajach Ameryki Północnej, Środkowej i Południowej.

Osiągnięte wyniki

W toku przeprowadzonych rozważań wykazałem, że na skutek intensywnego wzrostu regionalnych porozumień handlowych gospodarka światowa coraz bardziej przypomina pajęczą sieć, pozbawioną jednakże sformalizowanych powiązań między największymi gospodarkami. Cały mechanizm tego handlowego (nie)ładu funkcjonuje wciąż w oparciu o liczne umowy dwustronne. Pozwala to z jednej strony wyrazić obawy dotyczące wytrzymałości tej konstrukcji, z drugiej zaś podkreślić ich dużą odporność na pojawiające się napięcia. Dowodzi to zarazem większej skuteczności działań prowadzonych przez państwa w porównaniu z podejściem charakterystycznym dla organizacji międzynarodowych. Te pierwsze zabezpieczają bowiem w ten sposób wymierne, satysfakcjonujące je korzyści wykraczające poza problematykę stricte handlową. Pogłębione międzyregionalne umowy handlowe stały się wehikułem, poprzez który państwa realizują alternatywny scenariusz, polegający na próbie obejścia rozwiązań multilateralnych i odzyskania w ten sposób osłabionej/utraconej pozycji (power oraz authority). Kompleksowa analiza zasadności zawarcia nowych umów handlowych uwzględnia cele szeroko rozumianej polityki bezpieczeństwa międzynarodowego, a ta wymyka się wąsko ujmowanym korzyściom ekonomicznym.

W przeprowadzonej analizie wskazałem kompleksowe uwarunkowania nieefektywności (potencjalnego kryzysu) WTO jako podmiotu powołanego do zarządzania międzynarodowym reżimem handlowym. Spowodowane jest to przede wszystkim rosnącą złożonością procesu negocjacyjnego, rygoryzmem konstytucyjnej zasady „single undertaking” oraz dążeniem do przyjęcia kwestii okołohandlowych w drodze multilateralnego porozumienia. Z tego powodu kraje rozwijające się wołają korzystać z pogłębianych inicjatyw międzyregionalnych jako laboratorium doświadczalnego, stopniowo testując przełożenie nowych rozwiązań regulujących handel na własne systemy gospodarcze. Skuteczność międzyregionalnych inicjatyw konstruowana jest więc poprzez możliwość bezpośredniego wpływu na przyjmowane rozwiązania i ich relatywnie szybko widoczne efekty.

Dowiodłem jednocześnie, że równoległe negocjowanie i stosowanie zróżnicowanych rozwiązań traktatowych liberalizujących handel międzynarodowy przekłada się na coraz mniejszą przejrzystość systemu, niespójność reguł oraz praktykę „forum shopping”, co z kolei może przekładać się na zbędne z punktu widzenia firm koszty transakcyjne. Mimo iż decyzję o przystąpieniu do porozumienia handlowego podejmują politycy kierujący się w swoich kalkulacjach własnymi priorytetami, z punktu widzenia krajowego systemu polityczno-gospodarczego jako całości jest to i tak rozwiązaniem tańszym w porównaniu z kompleksowym porozumieniem wielostronnym. Wynika to ze zgodności wizji i potrzeby współpracy oraz przekonań, które umożliwiają społeczną i polityczną racjonalizację wraz z koniecznością intencjonalnego dążenia do racjonalnego wykorzystania ograniczonych zasobów i skoncentrowania ich w obszarze kluczowych relacji (dyplomatycznych i handlowych). W wymiarze politycznym oznacza to zachowanie większej elastyczności procesu decyzyjnego i kształtowania agendy zarówno poprzez możliwość odkładania reform, które mogłyby wzbudzić społeczny opór, jak i umiejętne eksploatowanie argumentu bezalternatywności.

Istniejące pogłębione umowy handlowe, w tym te o charakterze międzyregionalnym, stanowią zapowiedź wyzwań, jakie mogą się pojawić w najbliższej przyszłości. Ich ilościowy przyrost będzie imponujący, gdy kraje zainteresowane takim modelem współpracy wykażą korzyści skali związane z efektem uczenia się. Ponadto im więcej krajów jest w ten nowy typ regionalizmu zaangażowanych, tym bardziej rosną koszty pozostawania na jego uboczu. Pogłębiona integracja powinna być więc interpretowana jako próba nadania nowej charakterystyki i dynamiki współpracy w układach „piast-szprycha” w warunkach konsolidowania płytkich porozumień handlowych. Oznacza to poszukiwanie nowego typu preferencji (zagadnienia okołohandlowe) w sytuacji, gdy konkurencja kosztowa z punktu widzenia krajów pełniących rolę piast (integratorów subregionalnych systemów), wraz z ich coraz wyższym poziomem rozwoju gospodarczego, przestaje być opłacalną strategią.

Charakteryzując tendencje regionalizacyjne na zachodniej półkuli, dowiodłem także, że jednym z najistotniejszych punktów odniesienia pozostaje czynnik amerykański. Stanowi on zarówno motywację negatywną poprzez chęć wyeliminowania (osłabienia) jego znaczenia, jak i pozytywną w sensie możliwości uzyskania atrakcyjnych preferencji handlowych i w ten sposób dostępu do rynku wewnętrznego Stanów Zjednoczonych. Tym samym USA, mimo iż na drogę regionalizmu weszły z opóźnieniem, wykorzystują umowy regionalne z wybranymi krajami do tworzenia scementowanej preferencjami (a także ryzykiem ich utraty) lojalnej koalicji wspierającej priorytety amerykańskiej polityki zagranicznej. Ceną za to jest również zgoda na przyjęcie w ramach umów rozwiązań okołohandlowych, których konstrukcję opracowują w Waszyngtonie a nie w Genewie. Odpowiadają one oczekiwaniom Kongresu oraz środowisk biznesowych (korporacji), w mniejszym stopniu ruchów obywatelskich również zaangażowanych w lobbings. Ze strony hegemonu jest to próba narzucenia dominującego porządku prawnego i wymuszenia tym samym korzystnych z jego punktu widzenia reform ekonomicznych mających swoje przełożenie na stabilizację sytuacji politycznej w danym kraju i przyjazne, stabilne stosunki dyplomatyczne z centrum.

W odniesieniu do wątku korporacyjnego, wykazałem wpływ środowisk biznesowych na priorytety strategicznej polityki handlowej i tym samym na dynamikę współczesnego regionalizmu handlowego, jego zasięg geograficzny i zakres przedmiotowy. Dysponując odpowiednimi zasobami kompetencyjnymi i finansowymi, korporacje są w zdecydowanie bardziej korzystnej sytuacji w porównaniu z małymi i średnimi firmami: są zdolne do dokonywania arbitrażu i internalizacji kosztów w ramach rozproszonego geograficznie a zintegrowanego pionowo łańcucha wartości dodanej. Co więcej, korporacje prywatyzują osiągane zyski, coraz skuteczniej transferując koszty swoich działań na państwa. Sektor małych i średnich przedsiębiorstw z uwagi na lokalny charakter swojej działalności nie dysponuje takimi zasobami finansowymi i kompetencyjnymi. Jednocześnie znajduje się pod coraz silniejszą presją konkurencyjną ze strony właśnie tych dużych podmiotów działających na skalę międzynarodową. Można również zaobserwować tendencje polegające na wzmacnianiu politycznego znaczenia świata wielkiego biznesu i utrwalaniu modelu kapitalizmu korporacyjnego. W systemie tym ważną rolę odgrywają prawa własności intelektualnej, dlatego zarówno w systemie amerykańskim, jak i coraz częściej w wymiarze międzynarodowym, forsowane są rozwiązania doprecyzowujące i

rozszerzające tę materię o nowe zagadnienia. To z kolei skutkuje jej rosnącym rygoryzmem, a w dalszej perspektywie możliwymi konsekwencjami natury politycznej i społecznej (innowacje, ochrona zdrowia, bezpieczeństwo publiczne, swoboda wypowiedzi, dostęp do informacji).

Odnosząc się do wskazanej w podtytule pracy wątpliwości w kwestii „wolnego” handlu, prezentuję pogląd, zgodnie z którym regionalizm transpacyficzny, w sytuacji gdy jedną z wiodących ról w jego ramach pełnią Stany Zjednoczone, może spowodować dla WTO problem konkurencyjnej, relatywnie łatwo osiągalnej, alternatywnej oferty w postaci elastycznie kształtowanych reguł współpracy handlowej. Porozumienia regionalne nie wymagają zawiłych, zasobochłonnych negocjacji, relatywnie szybciej ujawniają określoną pulę korzyści, zarówno politycznych, jak i ekonomicznych i w ten sposób poprzez zdolność do działania dowodzą swojej skuteczności. Kraje znalazły w regionalizmie sprawny wehikuł maksymalizujący ich własną użyteczność i nie kierują się akademickimi ideałami wolnego handlu, optymalnej alokacji zasobów i tym samym nieco mglistej wizji maksymalizowania dobrobytu całej gospodarki światowej (w sensie tego, kto konkretnie może być głównym beneficjentem efektów dobrobytowych).

Wobec powyższego wskazuję, że powszechnie stosowany termin „wolny handel” jest gigantycznym uproszczeniem, powodującym w dyskursie publicznym szereg nieporozumień. W dorozumiany sposób zakłada się, że każdy podmiot gospodarki światowej (w tym państwa i ich narodowe systemy gospodarcze), mimo świadomości swoich słabych stron, jest skłonny do podjęcia rywalizacji. Głównym kryterium decydującym o wygranej pozostaje zwykle mikroekonomiczna efektywność firm zainteresowanych ekspansją na zagraniczne rynki. Porozumienia regionalne udowadniają jednak, że jest zupełnie inaczej. Państwa świadomie unikają kompleksowego wielostronnego porozumienia o „wolnym handlu”, opóźniają negocjacje, naciskają na ustanowienie różnych okresów przejściowych czy wyłączeń, by chronić wrażliwe sektory, których istnienie z punktu widzenia narodowych strategii rozwojowych i spokoju społecznego jest kluczowe. W tej politycznej kalkulacji nie decyduje jedynie argument czystej efektywności, lecz rachunek spodziewanych korzyści i kosztów, pośród których próbuje się także uchwycić także wpływ na pozycję bezpośrednich i potencjalnych konkurentów.

Należy się więc poważnie zastanowić, czy architektura wielostronnej współpracy odpowiada wyzwaniom współczesnego świata i czy obowiązujące reguły nie są przyczyną poszukiwania skuteczniejszych alternatyw i tym samym czy nie wywołują poważnego, przybierającego na sile kryzysu zaufania wobec organizacji międzynarodowych w ich obecnym kształcie. Wzorując się na doświadczeniach korporacyjnych (ciągłym poszukiwaniu optymalnej konfiguracji zasobów), otwiera to prawdopodobny scenariusz zmian, które doprowadzą do zastąpienia zhierarchizowanych układów kompetencji elastycznymi konstrukcjami sieciowymi. Ich merytoryczny sens istnienia może zostać udowodniony praktyką funkcjonowania (pulą osiągniętych wymiernych korzyści), a nie będzie wywodzony z wyłącznie formalnego autorytetu danego forum oraz z ilości stron zaangażowanych w tworzenie kompromisowych, a zatem siłą rzeczy suboptymalnych, rozwiązań.

5. Omówienie pozostałych osiągnięć naukowo-badawczych

Moja praca naukowa wpisuje się w cztery obszary tematyczne, spośród których dwa pierwsze, w dużej mierze zachodzące na siebie, są głównym nurtem prowadzonych przeze mnie badań. Ich zwieńczeniem jest zaprezentowane w powyższym punkcie osiągnięcie naukowe. Obszary badawcze pozostają w ścisłym związku z profilem i działalnością naukową prowadzoną w Zakładzie Międzynarodowych Stosunków Gospodarczych i Integracji Europejskiej, w Instytucie Studiów Międzynarodowych Uniwersytetu Wrocławskiego, w którym jestem zatrudniony.

Obszar pierwszy: Ewolucja regionalizmu w gospodarce światowej

Prowadząc badania w tym obszarze, byłem członkiem zespołu badawczego w Instytucie Studiów Międzynarodowych Uniwersytetu Wrocławskiego, realizującego interdyscyplinarny projekt "The EU and Eastern Europe", pod kierownictwem prof. dr hab. E. Stadtmüller w ramach Sieci Doskonałości GARNET "Global Governance, Regionalisation and Regulation: The Role of the EU", finansowanego przez Komisję Europejską w ramach VI Programu Ramowego. W Zakładzie Międzynarodowych Stosunków Gospodarczych i Integracji Europejskiej współrealizowałem badania naukowe finansowane ze środków statutowych koncentrujące się na funkcjonowaniu międzynarodowego reżimu handlowego, ze szczególnym uwzględnieniem działalności Światowej Organizacji Handlu, nowych form protekcyjizmu oraz pozaeuropejskich ugrupowań integracyjnych.

W okresie poprzedzającym publikację osiągnięcia naukowego zaprezentowanego powyżej zrealizowałem dwa projekty naukowe "Nowy regionalizm w gospodarce światowej. Studium relacji handlowych Północ-Południe" oraz "Ekonomia polityczna międzyregionalnych porozumień integracyjnych" finansowane ze środków w ramach Podstawowej Działalności Statutowej przeznaczonych na rozwój młodych naukowców oraz doktorantów na Wydziale Nauk Społecznych Uniwersytetu Wrocławskiego.

Niezwykłą cenną inspiracją dla ich realizacji był wyjazd naukowy w ramach programu Erasmus/Mundus na Uniwersytet Macquarie w Sydney, zrealizowany w 2011 roku. Umożliwił on pogłębione studia metodologiczne w obszarze międzynarodowej ekonomii politycznej oraz ekonomii instytucjonalnej, głównie poprzez zapoznanie się z literaturą przedmiotu w dużej mierze niedostępną w polskich zasobach bibliotecznych. W wymiarze praktycznym wyjazd ten umożliwił ponadto przeanalizowanie efektów umowy handlowej Australia-Stany Zjednoczone (która weszła w życie z początkiem 2005 roku), związanych z nią kontrowersji wokół przełożenia idei wolnego handlu na praktykę gospodarczą, priorytetów polityki zagranicznej i handlowej USA oraz towarzyszącego tym zagadnieniom szerszego kontekstu społeczno-politycznego. Ogromne znaczenie merytoryczne miał także zrealizowany w kolejnym roku wyjazd badawczy do Światowej Organizacji Handlu (WTO), podczas którego pogłębiłem studia literaturowe oraz miałem sposobność przeprowadzić analizę działalności tej organizacji wobec problemu proliferacji regionalnych porozumień handlowych, ich

zmiennej konfiguracji (zarówno geograficznej, jak i przedmiotowej) oraz wysiłków ukierunkowanych na zapewnienie spójności (tzw. multilateralizacja regionalizmu) z fundamentalnymi regułami międzynarodowego systemu handlowego. Wyniki badań miałem okazję przedstawić podczas konferencji naukowych (zob. załącznik nr 4), a także przedyskutować podczas wyjazdów dydaktyczno-naukowych na Uniwersytet Corvina w Budapeszcie (7–12.04.2013), Państwowy Uniwersytet w St. Petersburgu (22–28.04.2013) oraz na Uniwersytet Ruhry w Bochum (zaplanowany na 22–27.06.2014).

Efektom prowadzonych badań są następujące publikacje (dwie monografie: jedna samodzielna, jedna współredagowana, dziewięć rozdziałów w monografiach, jeden rozdział przyjęty do publikacji oraz osiem artykułów naukowych w punktowanych czasopismach z listy B MNiSW):

Monografie:

1. Bartosz Michalski, *Międzyregionalne porozumienia handlowe. Transpacyficzny regionalizm jako alternatywa dla „wolnego” handlu?*, Difin, Warszawa 2014, ss. 253.
2. *Regionalizacja w stosunkach międzynarodowych. Aspekty polityczno-gospodarcze*, K. Jędrzejczyk-Kuliniak, L. Kwieciński, B. Michalski, E. Stadtmüller (red.), Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2008, ss. 709.

Rozdziały w monografiach:

1. Bartosz Michalski, *Geograficzna dywersyfikacja (między)regionalnych umów handlowych. Przypadek Chile*, [w:] *Ameryka Łacińska. W poszukiwaniu konsensusu*, K. Kłosiński, M. Czarnacki (red.), Wydawnictwo KUL, Lublin 2013, s. 313–326.
2. Bartosz Michalski, *Teoretyczna analiza nowego regionalizmu w ujęciu międzynarodowej ekonomii politycznej*, [w:] *Trendy rozwojowe w gospodarce światowej*, M. Bartosik-Purgat, J. Schroeder (red. nauk.), Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu, Poznań 2013, s. 132–140.
3. Bartosz Michalski, *Triadyzacja i korporatyzacja gospodarki światowej w świetle tezy Susan Strange o odwrócenie państwa*, [w:] *Nowe strategie na nowy wiek. Granice i możliwości integracji regionalnych i globalnych*, M. Chorośnicki, J. J. Węc, A. Czubik, A. Głogowski, I. Krzyżanowska-Skowronek, A. Nitszke, E. Szczepankiewicz-Rudzka, M. Tarnawski (red. nauk.), Krakowska Oficyna Wydawnicza Tekst, Kraków 2013, s. 603–613.
4. Bartosz Michalski, *Globalizacja a regionalna integracja gospodarcza*, [w:] *Kompendium wiedzy o organizacjach międzynarodowych*, E. Łązniewska, P. Deszczyński (red.), PWN, Warszawa 2011, s. 130–157.
5. Bartosz Michalski, *Dylematy regionalizmu w gospodarce światowej*, [w:] *Regionalizacja w stosunkach międzynarodowych. Aspekty polityczno-gospodarcze*, K. Jędrzejczyk-Kuliniak, L. Kwieciński, B. Michalski, E. Stadtmüller (red.), Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2008, s. 59–79.
6. Bartosz Michalski, *Międzynarodowa wymiana towarowa*, [w:] *Współczesne tendencje w handlu międzynarodowym*, J. Rymarczyk, M. Niemiec (red.), Oficyna Wydawnicza Arboretum, Wrocław 2007, s. 39–75.

7. Bartosz Michalski, *Latynoamerykańskie Stowarzyszenie Integracyjne (LAIA)*, [w:] *Pozaeuropejskie ugrupowania integracyjne*, J. Rymarczyk, M. Wróblewski (red.), Oficyna Wydawnicza Arboretum, Wrocław 2006, s. 56–69.
8. Bartosz Michalski, *Wspólnota Karaibska (CARICOM)*, [w:] *Pozaeuropejskie ugrupowania integracyjne*, J. Rymarczyk, M. Wróblewski (red.), Oficyna Wydawnicza Arboretum, Wrocław 2006, s. 70–97.
9. Bartosz Michalski, *Porozumienia regionalne w świetle zasad WTO*, [w:] *10 lat Światowej Organizacji Handlu*, J. Rymarczyk, M. Wróblewski (red.), Oficyna Wydawnicza Arboretum, Wrocław 2005, s. 178–191.

Rozdział przyjęty do publikacji:

1. Bartosz Michalski, *Impas negocjacyjny Rundy Katarskiej WTO a proliferacja międzyregionalnych umów handlowych*, [w:] *Nowe procesy w gospodarce światowej*, A. Budnikowski, A. Kuźnar (red.), Oficyna Wydawnicza SGH, Warszawa 2014.

Artykuły naukowe:

1. Bartosz Michalski, *Cooking a bowl of Asian noodles with a soupcon of Singapore. An overview of Singapore's strategic motives for (cross)regional trade agreements*, [w:] *Economic and Political Interrelations in the Asia-Pacific Region*, B. Skulska, P. Skulski (ed.), Research Papers of Wrocław University of Economics, No. 294, Publishing House of Wrocław University of Economics, Wrocław 2013, s. 98–112.
2. Bartosz Michalski, *Umowa stowarzyszeniowa Chile z Unią Europejską i jej konsekwencje dla polsko-chilijskiej wymiany handlowej*, [w:] *Miejsce Polski w gospodarce światowej*, Zeszyty Naukowe nr 756, Finanse, Rynki Finansowe, Ubezpieczenia, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, Szczecin 2013, s. 389–401.
3. Bartosz Michalski, *Transregionalna współpraca gospodarcza i jej wpływ na technologiczną intensywność handlu. Studium relacji Meksyk-Japonia*, [w:] *Znaczenie innowacji dla konkurencyjności międzynarodowej gospodarki*, T. Rynarzewski, E. Mińska-Struzik (red.), Zeszyty Naukowe nr 246, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu, Poznań 2012, s. 287–301.
4. Bartosz Michalski, *Handlowa neutralność w reżimie Światowej Organizacji Handlu. Przypadek Mongolii*, „Gdańskie Studia Azji Wschodniej” nr 2/2012, s. 130–149.
5. Bartosz Michalski, *Międzyregionalne porozumienia integracyjne. Studium umowy handlowej MERCOSUR–Indie*, [w:] *Globalizacja i regionalizacja we współczesnym świecie*, Księga Jubileuszowa dedykowana Profesor Irenie Pietrzyk, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie, Kraków 2012, s. 597–608.
6. Bartosz Michalski, *Linking free trade with fair competition. Case study of ASEAN's experiences*, [w:] *Faces of Competitiveness in Asia Pacific*, B. Skulska, A. H. Jankowiak (ed.), Research Papers of Wrocław University of Economics, No. 191, Publishing House of Wrocław University of Economics, Wrocław 2011, s. 51–60.

7. Bartosz Michalski, *Podstawy prawne polityki konkurencji w regionalnych porozumieniach integracyjnych. Studium porównawcze*, [w:] *Problemy regionalizmu*, J. Rymarczyk, M. Domiter, W. Michalczyk (red. nauk.), Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu nr 150, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego, Wrocław 2010, s. 212–222.
8. Bartosz Michalski, *Lewicowy model integracji gospodarczej na przykładzie Alternatywy Boliwariańskiej*, [w:] *Regionalizacja a globalizacja we współczesnym świecie*, J. Rymarczyk, B. Drelich-Skulska, W. Michalczyk (red. nauk.), Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej im. Oskara Langego, Wrocław 2007, s. 607–616 (tom 1).

Obszar drugi: Międzynarodowa współpraca w dziedzinie polityki konkurencji

Badania prowadzone w tym obszarze były pogłębieniem problematyki podjętej w rozprawie doktorskiej i mogły być kontynuowane dzięki współpracy w obrębie zespołu badawczego realizującego interdyscyplinarny projekt "The EU and Eastern Europe" w ramach Sieci Doskonałości GARNET "Global Governance, Regionalisation and Regulation: The Role of the EU", finansowanego przez Komisję Europejską w ramach VI Programu Ramowego. Wpisują się one także w badania finansowane ze środków statutowych, prowadzone w Zakładzie Międzynarodowych Stosunków Gospodarczych i Integracji Europejskiej. Realizując pracę badawczą w tym obszarze, skupiłem się głównie na problemie ładu konkurencyjnego w gospodarce światowej wypracowywanym przez najważniejsze/najbardziej kompetentne w tej dziedzinie międzynarodowe organizacje gospodarcze (WTO, OECD, UNCTAD oraz International Competition Network) oraz Wspólnotę/Unię Europejską. Na realizację badań uzyskałem grant wewnętrzny, dzięki któremu opublikowałem monografię *Międzynarodowa koordynacja polityki konkurencji. Budowa ładu konkurencyjnego w gospodarce światowej*. Książka spotkała się z pozytywnym odbiorem; ukazały się jej recenzje autorstwa Pani Prof. Ewy Kaliszuk z Instytutu Badań Rynku, Konsumpcji i Koniunktur (w „Gospodarce Narodowej” nr 9/2010) oraz w jęz. angielskim autorstwa Pana Prof. Rajmunda Molskiego z Uniwersytetu Szczecińskiego (w „Yearbook of Antitrust and Regulatory studies”, Vol. 2010, 3(3), dostępny: http://www.yars.wz.uw.edu.pl/yars2010_3_3/Molski%20_Michalski_Miedzynarodowa_koordynacja_polityki_konkurencji.pdf). Książka ta została także nominowana do nagrody Centrum Studiów Antymonopolowych i Regulacyjnych (CARS) w roku 2012.

W ramach prowadzonych badań uzyskałem także cenne stypendium konferencyjne Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej, dzięki któremu mogłem wziąć udział w ważnej i prestiżowej konferencji międzynarodowej 7th Pan-European International Relations Conference "Politics in hard times: International Relations Response to the Financial Crisis", zorganizowanej w Sztokholmie w dn. 9–11.09.2010 przez Swedish Institute of International Affairs, Södertörn University, Stockholm University, Swedish National Defence College we współpracy z Standing Group on International Relations (SGIR) of the European Consortium for Political Research (ECPR). Podczas pobytu w Sztokholmie nawiązałem cenne kontakty z pracownikami akademickimi zagranicznych uczelni (prof. Peter Holmes z Uniwersytetu Sussex oraz dr Lee McGowan z Uniwersytetu Królowej w Belfaście). Wyniki badań

miałem okazję przedstawić oraz przedyskutować podczas konferencji naukowych (zob. załącznik nr 4), a także podczas wyjazdu dydaktyczno-naukowego na Uniwersytet w Salzburgu (22–28.04.2012).

Efektom prowadzonych badań są następujące publikacje (jedna samodzielna monografia, cztery rozdziały w monografiach oraz dwanaście artykułów naukowych w punktowanych czasopismach z listy B MNiSW):

Monografia:

1. Bartosz Michalski, *Międzynarodowa koordynacja polityki konkurencji. Budowa ładu konkurencyjnego w gospodarce światowej*, Difin, Warszawa 2009, ss. 255.

Rozdziały w monografiach:

1. Bartosz Michalski, *Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) wobec wybranych problemów ekonomicznych*, [w:] *Rola organizacji międzynarodowych w przewyżnianiu problemów globalnych*, J. Rymarczyk, W. Niemiec (red.), Oficyna Wydawnicza Arboretum, Wrocław 2010, s. 72–89.
2. Bartosz Michalski, *Polityka konkurencji jako czynnik napływu bezpośrednich inwestycji zagranicznych*, [w:] *Międzynarodowe przepływy czynników produkcji*, P. Siemiątkowski (red.), Wydawnictwo Naukowe UMK, Toruń 2010, s. 19–36.
3. Bartosz Michalski, *Polityka konkurencji wobec problemu regulacji sektorowej*, [w:] *Modele rozwoju gospodarczego dla Polski w dobie integracji europejskiej i globalizacji*, M. Noga, M.K. Stawicka (red.), CeDeWu, Warszawa 2009, s. 185–194.
4. Bartosz Michalski, *Polityka konkurencji na forum WTO*, [w:] *10 lat Światowej Organizacji Handlu*, J. Rymarczyk, M. Wróblewski (red.), Oficyna Wydawnicza Arboretum, Wrocław 2005, s. 75–87.

Artykuły naukowe:

1. Bartosz Michalski, *Unijna polityka konkurencji wobec konsekwencji kryzysu finansowego*, [w:] *Problemy regionalizmu i globalizacji*, J. Rymarczyk, M. Domiter, W. Michalczyk (red. nauk.), Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu nr 221, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego, Wrocław 2011, s. 426–437.
2. Bartosz Michalski, *Institutional Framework of Global Competition Policy*, [w:] *The Economic Dimensions of Global and Regional Governance*, W. Niemiec, I. Benczes (ed.), Publishing House of Adam Marszałek, Toruń 2009, s. 150–170.
3. Bartosz Michalski, *The impact of competition law and policy from the perspective of developing countries – clear and obvious?*, [w:] *Crucial Problems of International Relations through the Eyes of Young Scholars*, A. Fireš, I. Varga (ed.), University of Economics, Prague 2009, s. 321–337.
4. Bartosz Michalski, *Polityka OECD wobec problemu porozumień kartelowych*, [w:] *Determinanty i wyzwania gospodarki światowej*, E. Najlepszy, M. Bartosik-Purgat (red. nauk.), Zeszyty Naukowe nr 126, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu, Poznań 2009, s. 364–373.

5. Bartosz Michalski, *WTO wobec problemu praktyk antykonkurencyjnych w handlu międzynarodowym*, [w:] *Procesy globalizacji*, J. Rymarczyk, B. Skulska, W. Michalczyk (red.), Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, Wrocław 2009, s. 269–281.
6. Bartosz Michalski, *Fuzje antykonkurencyjne a międzynarodowa kontrola koncentracji (przykład OECD)*, [w:] *Konkurencyjność przedsiębiorstw – ujęcie mezoekonomiczne*, M. Juchniewicz (red.), Wydawnictwo Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, Olsztyn 2009, s. 31–37.
7. Bartosz Michalski, *Polityka konkurencji jako czynnik wzrostu i rozwoju gospodarczego. Doświadczenia współpracy na forum Światowej Organizacji Handlu (WTO)*, [w:] *Procesy globalizacji i integracji w warunkach współczesnej gospodarki światowej. Wybrane problemy*, T. Sporek (red.), Prace Naukowe Akademii Ekonomicznej im. Karola Adamieckiego w Katowicach, Katowice 2009, s. 41–50 (tom 1).
8. Bartosz Michalski, *Wspólnota Europejska wobec współpracy w dziedzinie polityki konkurencji na forach wybranych organizacji międzynarodowych*, [w:] *Świat, Europa i Polska w dobie współczesnych przemian gospodarczych*, T. Sporek (red.), Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej im. Karola Adamieckiego, Katowice 2008, s. 131–140.
9. Bartosz Michalski, *Ewolucja współpracy w dziedzinie polityki konkurencji na forum WTO*, [w:] *Globalizacja regionalizacji*, J. Rymarczyk, B. Drelich-Skulska, W. Michalczyk (red.), Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej im. Oskara Langego, Wrocław 2008, s. 550–559 (tom 1).
10. Bartosz Michalski, *Efekty i perspektywy międzynarodowej współpracy w dziedzinie polityki konkurencji na forum WTO*, [w:] *Ekonomia i Międzynarodowe Stosunki Gospodarcze 12*, red. nauk. B. Fiedor, J. Rymarczyk, Prace Naukowe nr 1122 Akademii Ekonomicznej im. Oskara Langego we Wrocławiu, Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej im. Oskara Langego, Wrocław 2006, s. 33–46.
11. Bartosz Michalski, *Wspólnotowa polityka konkurencji wobec problemu karteli międzynarodowych – ewolucja systemu (2001-2004)*, [w:] *Integracja a globalizacja*, red. nauk. J. Rymarczyk, W. Michalczyk, Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej im. Oskara Langego, Wrocław 2006, s. 644–653.
12. Bartosz Michalski, *Współpraca międzynarodowa w dziedzinie polityki konkurencji na forum OECD oraz UNCTAD*, [w:] *Internacjonalizacja, globalizacja i integracja we współczesnej gospodarce światowej*, T. Sporek (red.), Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej, Katowice 2006, s. 115–126.

Obszar trzeci: Konkurencyjność oraz rozwój lokalny i regionalny Dolnego Śląska

Badania w tym obszarze mają charakter ekspercki, bowiem były prowadzone w ścisłej współpracy z przedstawicielami przedsiębiorstw zagranicznych funkcjonujących w regionie oraz administracją lokalną i regionalną. Prowadziłem je w ramach realizacji dwóch grantów: „Klimat inwestycyjny Dolnego Śląska w ocenie bezpośrednich inwestorów zagranicznych” (przyznany na lata 2007–2008 przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego) oraz „Rozwój społeczno-gospodarczy gminy Polkowice” (w latach 2011–2012, finansowany przez gminę Polkowice). Ukierunkowane były one na określenie źródeł przewag konkurencyjnych regionu, możliwych scenariuszy rozwoju społeczno-gospodarczego oraz służyły jako materiał bazowy dla opracowania regionalnej i lokalnych strategii

rozwoju. Byłem organizatorem konferencji (26.06.2008), podczas której zostały zaprezentowane wyniki badania dot. klimatu inwestycyjnego Dolnego Śląska i która stanowiła płaszczyznę spotkania przedstawicieli administracji samorządowej, praktyków gospodarczych oraz pracowników akademickich.

Efektom prowadzonych badań są następujące publikacje (dwie monografie we współautorstwie, dwa rozdziały w monografiach oraz trzy artykuły naukowe):

Monografie:

1. *Investment Climate of Lower Silesia Region in the Assessment of Foreign Direct Investors*, (co-authors: J. Rymarczyk, M. Błaszczyk, B. Michalski, M. Niemiec, W. Niemiec, M. Wróblewski), Arboretum Publishing House, Wrocław 2009, ss. 120.
2. *Klimat inwestycyjny Dolnego Śląska w ocenie bezpośrednich inwestorów zagranicznych* (współaut. J. Rymarczyk, M. Błaszczyk, B. Michalski, M. Niemiec, W. Niemiec, M. Wróblewski), Oficyna Wydawnicza Arboretum, Wrocław 2008, ss. 134.

Rozdziały w monografiach:

1. Bartosz Michalski, *Analiza przekształceń polkowickiego rynku pracy*, [w:] *Gospodarka Polkowic w okresie transformacji systemowej*, A. Graczyk (red.), Wydawnictwo Dolnośląskiej Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości Techniki w Polkowicach, Polkowice 2012, s. 65–101.
2. Bartosz Michalski, *Znaczenie Legnickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej i jej wpływ na rozwój gospodarczy Polkowic*, [w:] *Gospodarka Polkowic w okresie transformacji systemowej*, A. Graczyk (red.), Wydawnictwo Dolnośląskiej Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości Techniki w Polkowicach, Polkowice 2012, s. 103–129.

Artykuły naukowe:

1. Bartosz Michalski, *Ocena działalności lokalnej, regionalnej i krajowej administracji w kontekście napływu bezpośrednich inwestycji zagranicznych. Wyniki badań empirycznych – przypadek Dolnego Śląska*, [w:] *Studia z nauk społecznych*, M. S. Wolański, B. H. Bładocha (red.), Zeszyty Naukowe Dolnośląskiej Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Techniki w Polkowicach, nr 3, Polkowice 2010, s. 169–187.
2. Bartosz Michalski, *Konkurencyjność dolnośląskiego rynku pracy – próba oceny*, [w:] *Problemy współpracy gospodarczej w regionie bałtyckim w kontekście integracji europejskiej*, A. Ignasiak-Szulc, W. Kosiedowski (red.), Towarzystwo Naukowe Organizacji i Kierownictwa, Toruń 2008, s. 383–394.
3. Bartosz Michalski, *Irlandzkie doświadczenia w zakresie polityki innowacyjnej i edukacyjnej. Wstęp do dyskusji nad regionalną strategią rozwoju*, [w:] *Regionalna Strategia Rozwoju. Wspólne dzieło społeczności Dolnego Śląska*, W. Kasprzak (red.), Dolnośląska Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Techniki, Prace Naukowe, Seria Konferencje, nr 1/2005, Polkowice 2005, s. 107–117.

Obszar czwarty: Uwarunkowania międzynarodowej konkurencyjności gospodarek

Badania w tym obszarze wpisują się w nurt studiów strategicznych, będący dziedziną naukowego dyskursu oraz debaty publicznej. Odnoszę się w nich do aktualnych wyzwań rozwojowych polskiej gospodarki, przeprowadzając analizę problemów będących przedmiotem szczególnego publicznego i politycznego zainteresowania (rola kapitału intelektualnego, funkcjonowanie szkolnictwa wyższego, konsekwencje zmian demograficznych oraz wpływ zagranicznego kapitału w Polsce, ze szczególnym uwzględnieniem jego przełożenia na czynniki chłonność/technologiczne zaawansowanie polskiej wymiany handlowej). Ponadto analizowałem polityczno-gospodarcze doświadczenia innych krajów rozwijających się/gospodarek wschodzących – głównie w Azji Południowej i Wschodniej oraz Ameryce Łacińskiej – oraz podejmowałem zagadnienia związane z konsekwencjami kryzysu finansowego zapoczątkowanego na przełomie lat 2007/2008.

Efektom prowadzonych badań są następujące publikacje (trzy rozdziały w monografiach oraz siedem artykułów naukowych w punktowanych czasopismach z listy B MNiSW; jeden rozdział oraz pięć innych artykułów naukowych znajduje się w toku procesu redakcyjno-wydawniczego):

Rozdziały w monografiach:

1. Bartosz Michalski, *Analiza konkurencyjności wietnamskiej gospodarki. Przegląd wybranych rankingów*, [w:] *Azja – trzecie tysiąclecie. Społeczno-polityczno-ekonomiczne przeobrażenia wybranych państw*, A. Kotliński, D. Zając (red.), Wydawnictwo Dolnośląskiej Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości Techniki w Polkowicach, Polkowice 2013, s. 69–92.
2. Bartosz Michalski, *Analiza funkcjonowania agencji credit ratingowych i ich rola w kontekście kryzysu finansowego*, [w:] *Globalny kryzys finansowy 2008: dekonstrukcja*, D. Kopiński, J. Rymarczyk, M. Wróblewski (red. nauk), Oficyna Wydawnicza Arboretum, Wrocław 2012, s. 69–87.
3. Bartosz Michalski, *Międzynarodowa konkurencyjność gospodarek Brazylii i Meksyku: analiza porównawcza*, [w:] *Gospodarcze problemy Ameryki Łacińskiej*, M. Drgas, J. Knopek (red.), Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2011, s. 126–161.

Rozdział przyjęty do publikacji:

1. Bartosz Michalski, *Kryzys irlandzki. Jak i dlaczego celtycki tygrys stracił swoją drapieżność?*, [w:] *Kryzys i perspektywy strefy euro*, J. Rymarczyk, M. Wróblewski, D. Brzeczek-Nester (red.), Oficyna Wydawnicza Arboretum, Wrocław 2014.

Artykuły naukowe:

1. Bartosz Michalski, *Międzynarodowa konkurencyjność polskiej gospodarki w perspektywie koncepcji soft power*, [w:] *Handel i inwestycje w semiglobalnym otoczeniu*, J. Rymarczyk, M. Domiter, W. Michalczyk (red. nauk.), Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu nr 267, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego, Wrocław 2012, s. 83–94.
2. Bartosz Michalski, *Technological intensity of the international trade. The case of the second-tier Asian Tigers*, [w:] *Innovation Sources of Economies in Eastern Asia*, B. Skulska, A. H. Jankowiak (ed.),

Research Papers of Wrocław University of Economics, No. 256, Publishing House of Wrocław University of Economics, Wrocław 2012, s. 36–46.

3. Bartosz Michalski, *Wyzwania demograficzne z perspektywy problemu międzynarodowej konkurencyjności gospodarki*, [w:] *Studia z nauk społecznych*, B.H. Bładocha, M.S. Wolański (red.), Zeszyty Naukowe Dolnośląskiej Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Techniki w Polkowicach, nr 2, Polkowice 2009, s. 201–222.
4. Bartosz Michalski, *Konsekwencje procesu bolońskiego dla rozwoju gospodarczego i międzynarodowej konkurencyjności gospodarki*, [w:] *Nierówności społeczne a wzrost gospodarczy w kontekście spójności społeczno-ekonomicznej*, M. G. Woźniak (red.), Zeszyt nr 13, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2008, s. 85–96.
5. Bartosz Michalski, *Kapitał intelektualny a międzynarodowa konkurencyjność gospodarki*, [w:] *Integracja i europejski rynek pracy*, red. nauk. M. Dudek, Uniwersytet Zielonogórski, Wyższa Szkoła Menedżerska, Legnica-Zielona Góra 2006, s. 120–132.
6. Bartosz Michalski, *Kształtowanie międzynarodowej konkurencyjności gospodarki w okresie transformacji*, [w:] *Polska-Ukraina: więcej niż samo sąsiedztwo*, M. S. Wolański, L. Leszczenko (red.), Oficyna Wydawnicza Arboretum, Wrocław 2006, s. 89–102.
7. Bartosz Michalski, *Konkurencja globalna jako podstawowe wyzwanie dla narodowej polityki ekonomicznej*, [w:] *Instytucje – fundament czy fasada polityki makroekonomicznej?* Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, Wydział Nauk Ekonomicznych, Warszawa 2005, s. 98–112.

Artykuły naukowe przyjęte do publikacji oraz w toku procesu redakcyjno-recenzyjnego:

1. *Zaawansowanie technologiczne polskiego eksportu w pierwszej dekadzie XXI wieku*, artykuł przyjęty do publikacji w Zeszytach Naukowych Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu.
2. *Umiejętności sektora mid-tech na przykładzie wymiany handlowej sektora samochodowego w Polsce w latach 2004–2012*, artykuł przyjęty do publikacji w czasopiśmie naukowym „Ekonomia międzynarodowa” na Uniwersytecie Łódzkim.
3. *Polski eksport w warunkach światowej dekonunktury (2008–2012). Identyfikacja polskich hitów eksportowych*, artykuł złożony do czasopisma naukowego „International Business and Global Economy” na Uniwersytecie Gdańskim.
4. *Competitiveness of Polish mid-tech and high-tech exports to the European Union (EU-27) in the first decade of the 21st century*, artykuł złożony do czasopisma „Poznań University of Economics Review”.
5. *Zaawansowanie technologiczne polskiej wymiany handlowej w perspektywie problematyki bezpieczeństwa ekonomicznego. Przypadek sektorów low-tech w latach 2001–2012*, artykuł złożony do Zeszytów Naukowych Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu.

Podsumowując, w okresie po uzyskaniu stopnia doktora nauk ekonomicznych opublikowałem pięć monografii (dwie samodzielnie, dwie we współautorstwie – swój udział w nich szacuję na poziomie 20%, oświadczenie współautorów w załączeniu; jedną we współredakcji – swój udział w niej szacuję na 30%, oświadczenie współredaktorów w załączeniu, pełniłem wiodącą rolę w redakcji tekstów o

problematyce ekonomicznej), dziewiętnaście rozdziałów w monografiach (samodzielnie, wszystkie recenzowane) oraz trzydzieści trzy artykuły naukowe (samodzielnie, wszystkie recenzowane). Wśród opublikowanych prac siedem pozycji jest w jęz. angielskim. Jako doktorant opublikowałem 14 artykułów naukowych (wszystkie w recenzowanych publikacjach). Szczegółowy wykaz moich publikacji po uzyskaniu stopnia doktora w podziale na kategorie oraz w ujęciu chronologicznym zawiera załącznik nr 3.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 13 lipca 2012 r. w sprawie kryteriów i trybu przyznawania kategorii naukowej jednostkom naukowym oraz wcześniej obowiązującymi zasadami parametryzacji mój dorobek naukowy po uzyskaniu stopnia doktora oszacowałem na 294 punkty.

Wskaźnik cytowań według Google Scholar (na podstawie kwerendy dla okresu 2005–2014 przy zastosowaniu aplikacji Publish and Perish 4.6.3.5156; stan na 26.05.2014):

liczba zindeksowanych pozycji = 39; liczba cytowań = 6; indeks-H = 2.

6. Granty badawcze, stypendia, wyjazdy zagraniczne, współpraca z instytucjami naukowymi oraz interesariuszami zewnętrznymi w Polsce i za granicą

Prowadzone przeze mnie badania i publikacja wyników była możliwa dzięki udziałowi w szeregu cennych przedsięwzięć naukowych realizowanych zarówno zespołowo, jak i indywidualnie. Ich wykaz prezentuje się następująco:

- Projekt badawczy "The EU and Eastern Europe", realizowany w Instytucie Studiów Międzynarodowych Uniwersytetu Wrocławskiego pod kierownictwem prof. dr hab. E. Stadtmüller w ramach Sieci Doskonałości GARNET "Global Governance, Regionalisation and Regulation: The Role of the EU". Grant Komisji Europejskiej w ramach VI Programu Ramowego; sieć 42 uniwersytetów partnerskich, jednostka koordynująca: Centre for the Study of Globalisation and Regionalisation, University of Warwick (zespołowo, 2005–2010),
- Grant badawczy rozwojowy Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego „Klimat inwestycyjny Dolnego Śląska w ocenie bezpośrednich inwestorów zagranicznych” (zespołowo, 2007–2008); badanie o charakterze eksperckim we współpracy z przedstawicielami firm zagranicznych prowadzących działalność na Dolnym Śląsku, służące określeniu atutów i słabości regionu w procesie pozyskiwania kolejnych inwestorów oraz określenia kierunków specjalizacji,
- Grant na wydanie monografii "Międzynarodowa koordynacja polityki konkurencji. Budowa ładu konkurencyjnego w gospodarce światowej", Difin, Warszawa 2009, w ramach IV Konkursu Wewnętrznych Projektów Badawczych Uniwersytetu Wrocławskiego (indywidualnie, 2007–2009),
- Grant na wydanie monografii "Regionalizacja w stosunkach międzynarodowych. Aspekty polityczno-gospodarcze", K. Jędrzejczyk-Kuliniak, L. Kwieciński, B. Michalski, E. Stadtmüller (red.),

Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2008, w ramach IV Konkursu Wewnętrznych Projektów Badawczych (zespołowo, 2007–2008),

- Stypendium konferencyjne Fundacji na rzecz Nauki Polskiej, edycja wiosenna 2010, dofinansowanie udziału w 7th Pan-European International Relations Conference „Politics in hard times: International Relations Response to the Financial Crisis”, Sztokholm, 9–11.09.2010, organizowana przez Swedish Institute of International Affairs, Södertörn University, Stockholm University, Swedish National Defence College we współpracy z Standing Group on International Relations (SGIR) of the European Consortium for Political Research (ECPR),
- Grant badawczy Komisji Europejskiej ze środków Erasmus/Mundus w ramach programu "Global Studies. A European Perspective", wyjazd naukowy „Międzynarodowa ekonomia polityczna i światowy reżim handlowy” na Macquarie University, Sydney (25.08–11.09.2011),
- Grant badawczy gminy Polkowice „Rozwój społeczno-gospodarczy gminy Polkowice” zrealizowany w ramach zespołu badawczego Dolnośląskiej Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Techniki w Polkowicach (2011–2012); badanie o charakterze eksperckim na zlecenie gminy Polkowice stanowiące diagnozę sytuacji i możliwych trendów dla określenia lokalnej strategii rozwoju,
- Stypendium ze środków Teaching Staff Mobility LLP-Erasmus, wyjazd naukowo-dydaktyczny (visiting professor) „Budowa ładu konkurencyjnego w gospodarce światowej” na Uniwersytet w Salzburgu (22–28.04.2012),
- Grant badawczy pt. „Nowy regionalizm w gospodarce światowej. Studium relacji handlowych Północ–Południe” finansowany ze środków w ramach Podstawowej Działalności Statutowej przeznaczonych na rozwój młodych naukowców oraz doktorantów na Wydziale Nauk Społecznych Uniwersytetu Wrocławskiego (indywidualnie, 2012–2013),
- Wyjazd badawczy do Światowej Organizacji Handlu (16–22.09.2012),
- Stypendium ze środków Teaching Staff Mobility LLP-Erasmus, wyjazd naukowo-dydaktyczny (visiting professor) „Ekonomia polityczna międzyregionalnych porozumień integracyjnych” na Uniwersytet Corvina w Budapeszcie (7–12.04.2013),
- Stypendium w ramach współpracy dwustronnej Uniwersytetu Wrocławskiego i Państwowego Uniwersytetu w St. Petersburgu, wyjazd naukowy (visiting professor) „Ekonomia polityczna międzyregionalnych porozumień integracyjnych” na Państwowy Uniwersytet w St. Petersburgu (22–28.04.2013),
- Grant badawczy pt. „Ekonomia polityczna międzyregionalnych porozumień integracyjnych” finansowany ze środków w ramach Podstawowej Działalności Statutowej przeznaczonych na rozwój młodych naukowców oraz doktorantów na Wydziale Nauk Społecznych Uniwersytetu Wrocławskiego (indywidualnie, 2013–2014),
- Stypendium ze środków Teaching Staff Mobility LLP-Erasmus, wyjazd naukowo-dydaktyczny (visiting professor) „Ekonomia polityczna międzyregionalnych porozumień integracyjnych” na Uniwersytet Ruhry w Bochum (22–27.06.2014).

W zakresie badań finansowanych ze środków statutowych na naukę w Zakładzie Międzynarodowych Stosunków Gospodarczych i Integracji Europejskiej, w Instytucie Studiów Międzynarodowych Uniwersytetu Wrocławskiego, realizowana przeze mnie działalność naukowa odbywała się w ramach zadań badawczych pt. „Mikro i makroekonomiczne aspekty globalizacji”, „Współczesne wyzwania dla polityki społecznej i gospodarczej w krajach członkowskich Unii Europejskiej w warunkach globalizacji i integracji”, „Handel i inwestycje w gospodarce światowej” oraz „Determinanty konkurencyjności gospodarek i przedsiębiorstw”.

Prowadząc własne badania, uczestniczę także w działalności organizacjach naukowych, których jestem członkiem:

- Centrum Studiów Antymonopolowych i Regulacyjnych (CARS),
- Polskie Towarzystwo Studiów Międzynarodowych (PTSM),
- European International Studies Association (EISA).

Zostałem ponadto zaproszony do grona recenzentów czasopism: „Studia Oeconomica Posnaniensa” (6 pkt. na liście B MNiSW, ISSN 2300-5254), „Economic and Environmental Studies” (8 pkt. na liście B MNiSW, ISSN 1642-2597) oraz „Management of Environmental Quality. An International Journal” (9 pkt. na liście B MNiSW, ISSN 1477-7835).

7. Popularyzacja nauki

Po uzyskaniu stopnia doktora brałem jak dotąd czynny udział w czterdziestu sześciu konferencjach naukowych: zagranicznych (4 – Szwecja, Czechy), międzynarodowych organizowanych w Polsce (19) oraz ogólnopolskich (23); podczas czterdziestu trzech konferencji zaprezentowałem wyniki swoich badań (referat). Wykaz w ujęciu chronologicznym i wskazaniem wygłoszonych referatów zawiera załącznik nr 4. Odwiedziłem w ten sposób wszystkie liczące się krajowe ośrodki akademickie, zajmujące się problematyką ekonomii międzynarodowej oraz międzynarodowych stosunków gospodarczych (Uniwersytet Warszawski, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie, Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu, Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu, Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie, Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach, Uniwersytet Gdański, Uniwersytet Łódzki, Uniwersytet Jagielloński, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Uniwersytet Szczeciński, Katolicki Uniwersytet Lubelski im. Jana Pawła II, Uniwersytet Rzeszowski). Podczas tych wyjazdów zaprezentowałem i przedyskutowałem wyniki prowadzonych badań.

Pełnię rolę promotora pomocniczego w przewodzie doktorskim mgra Daniela Uszyckiego „Programy i instrumenty polityki antykryzysowej w Europejskiej Unii Gospodarczej i Walutowej” (promotor główny: prof. dr hab. Jerzy Rymarczyk), zgodnie z Uchwałą Rady Wydziału Nauk Ekonomicznych Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu z dn. 27.02.2014 (elektroniczna kopia wyciągu z protokołu posiedzenia Rady w załączeniu).

Na prowadzonej przeze mnie stronie internetowej http://www.ism.uni.wroc.pl/Profil-Bartosz_Michalski zamieszczam regularnie maszynopisy własnych publikacji, umożliwiając dostęp do nich wszystkim zainteresowanym. Rozwijam również swój profil na portalu ResearchGate – międzynarodowym serwisie społecznościowym, skierowanym do naukowców wszystkich dyscyplin.

Opublikowałem artykuł-polemikę pt. *Barier konkurencyjności*, „Rzeczpospolita” z dn. 17.12.2010, dodatek „Eko+”, s. E15, w którym przedstawiłem własny, autorski komentarz odnoszący się do strukturalnych barier rozwoju i problematyki konkurencyjności polskiej gospodarki.

Prowadziłem gościnne wykłady popularno-naukowe oraz warsztaty z zakresu międzynarodowych stosunków gospodarczych dla uczniów XIV Liceum Ogólnokształcącego im. Polonii Belgijskiej we Wrocławiu, II Liceum Ogólnokształcącego w Lubinie oraz Zespołu Szkół w Polkowicach.

Ponadto udzielałem wypowiedzi dla mediów, komentując sytuację gospodarczo-polityczną w Unii Europejskiej (m.in. Dyskusja nad przyszłością Unii Europejskiej, audycja w Polskim Radio Wrocław, 03.02.2006), dzieląc się wynikami badania dotyczącego klimatu inwestycyjnego Dolnego Śląska oraz biorąc udział w panelu dyskusyjnym „Wyzwania edukacji XXI wieku” podczas konferencji „Network Sunrise”, Dolnośląska Sieć Współpracy Nauki i Biznesu (28.11.2011). Wspierałem również okolicznościowymi wystąpieniami konferencje organizowane przez studenckie koła naukowe.

8. Nagrody i wyróżnienia

- Stypendium konferencyjne przyznane przez Fundację na rzecz Nauki Polskiej – edycja wiosenna 2010,
- Nagroda Rektora UWr. za osiągnięcia dydaktyczne i organizacyjne uzyskane w 2010 roku,
- Nagroda Rektora UWr. za osiągnięcia dydaktyczne i organizacyjne uzyskane w 2011 roku,
- Nominacja do Nagrody Centrum Studiów Antymonopolowych i Regulacyjnych (CARS) w roku 2012 za publikację z zakresu prawa i polityki konkurencji (monografia: *Międzynarodowa koordynacja polityki konkurencji. Budowa ładu konkurencyjnego w gospodarce światowej*).

9. Dydaktyka akademicka

Od momentu zatrudnienia w charakterze adiunkta prowadziłem następujące zajęcia dydaktyczne (w Uniwersytecie Wrocławskim, Dolnośląskiej Wyższej Szkole Przedsiębiorczości i Techniki w Polkowicach, Dolnośląskiej Szkole Wyższej we Wrocławiu oraz Wyższej Szkole Bankowej we Wrocławiu):

- poziom licencjacki: Mikroekonomia (wykład, ćwiczenia), Makroekonomia (wykład, ćwiczenia), Podstawy ekonomii (wykład, ćwiczenia, konwersatorium), Ekonomia (wykład, ćwiczenia), Międzynarodowe stosunki gospodarcze (wykład, ćwiczenia, konwersatorium), Polityka gospodarcza (wykład, ćwiczenia, konwersatorium), Międzynarodowa konkurencyjność polskiej gospodarki (konwersatorium), Determinanty międzynarodowej konkurencyjności gospodarki (konwersatorium),

Bezpieczeństwo ekonomiczne (konwersatorium), Wywiad gospodarczy w przedsiębiorstwie (konwersatorium), Warsztaty specjalizacyjne MSG (zajęcia warsztatowe), Proseminarium licencjackie (seminarium), Wprowadzenie do metodologii nauk społecznych (konwersatorium), Rynki w Unii Europejskiej (wykład), Challenges and priorities of contemporary economic policy (konwersatorium; kurs w jęz. angielskim),

- poziom magisterski: Globalizacja i regionalizacja (wykład, ćwiczenia), Globalisation and regionalisation – economic aspects (wykład, ćwiczenia; kurs w jęz. angielskim), Ekonomiczne aspekty globalizacji (konwersatorium), Międzynarodowa konkurencyjność polskiej gospodarki (konwersatorium), Czynniki sukcesu przedsiębiorstwa w otoczeniu międzynarodowym (konwersatorium), Konkurencyjność przedsiębiorstwa w otoczeniu międzynarodowym (konwersatorium), Praktyki antykonkurencyjne w biznesie międzynarodowym (konwersatorium).

Łącznie od roku akademickiego 2005/2006 do roku akademickiego 2013/2014 przeprowadziłem ok. 4950 godzin dydaktycznych (z czego 2726 godzin w Instytucie Studiów Międzynarodowych Uniwersytetu Wrocławskiego jako głównym miejscu pracy). Moja praca dydaktyczna była wysoko oceniana przez studentów. Od momentu wprowadzenia obowiązkowej ewaluacji w Instytucie Studiów Międzynarodowych UW. moje zajęcia zostały ocenione według sześciostopniowej skali na 5,39 (za okres 2008–2012) oraz 5,31 (za okres 2012–2014).

Ponadto wypromowałem 23 prace licencjackie (w tym jedną w jęz. angielskim), sporządziłem 5 recenzji prac licencjackich (w tym dla jednej w jęz. angielskim) oraz 40 recenzji prac magisterskich (w tym dla 12 w jęz. angielskim).

10. Praca organizacyjna oraz członkostwo w gremiach uczelnianych

Od momentu zatrudnienia w charakterze adiunkta jestem zaangażowany w pracę organizacyjną, realizując zadania powierzone przez przełożonych oraz związane z wyborem mojej osoby do uczelnianych gremiów koleżeńskich.

Lista pełnionych funkcji i przypisanych im obowiązków przedstawia się następująco:

- Członek Uniwersyteckiego Kolegium Elektorów (kadencja 2012–2016),
- Przedstawiciel adiunktów w Radzie Instytutu Studiów Międzynarodowych Uniwersytetu Wrocławskiego (kadencja 2012–2016),
- Członek Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia na Wydziale Nauk Społecznych Uniwersytetu Wrocławskiego (październik 2012–nadal):

Bieżące opiniowanie zmian w programach studiów, współpraca w dziedzinie wypracowywania modelowych rozwiązań dotyczących procesu kształcenia na Wydziale Nauk Społecznych UW., udział w seminariach i szkoleniach z zakresu weryfikacji efektów kształcenia,

- Członek Wydziałowej Komisji ds. przygotowania Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Wrocławskiego do zapisów znowelizowanej ustawy „Prawo o szkolnictwie wyższym” (październik 2011–październik 2012):

Szkolenia i seminaria z zakresu tworzenia programów kształcenia zgodnych z KRK, dostosowanie programów kształcenia do wymogów Krajowych Ram Kwalifikacji,
- Przedstawiciel adiunktów w Radzie Wydziału Nauk Społecznych Dolnośląskiej Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Techniki w Polkowicach (kadencje 2006–2008, 2008–2012),
- Opiekun kierunku studiów magisterskich „Bezpieczeństwo międzynarodowe” (październik 2013–nadal),
- Koordynator programu studiów magisterskich na kierunku „Stosunki międzynarodowe” (luty 2014–nadal):

Współpraca z Z-cą Dyrektora ISM ds. Dydaktyki w sprawach modyfikacji programu, prowadzenia i aktualizacji dokumentacji związanej z procesem kształcenia, organizacji oferty kursów fakultatywnych i systemu zapisów elektronicznych,
- Główny Koordynator ECTS w Instytucie Studiów Międzynarodowych Uniwersytetu Wrocławskiego (maj 2009–luty 2013):

Przygotowywanie pakietów informacyjnych ECTS na kolejne lata akademickie dla kierunków „Stosunki międzynarodowe” oraz „Bezpieczeństwo narodowe”, współpraca z Z-cą Dyrektora ISM ds. Dydaktyki w sprawach modyfikacji programów kształcenia, organizacji oferty kursów fakultatywnych i systemu zapisów elektronicznych, dostosowania programów studiów do wymogów Krajowych Ram Kwalifikacji (KRK), opracowania struktury nowego kierunku studiów „Bezpieczeństwo międzynarodowe”, opracowania dokumentacji na potrzeby wizytacji Polskiej Komisji Akredytacyjnej na kierunku „Bezpieczeństwo narodowe” (2012),
- Koordynator ECTS, specjalność „Międzynarodowe stosunki gospodarcze” oraz „Gospodarka i biznes międzynarodowy” (październik 2007-luty 2014):

Opracowywanie obciążeń dydaktycznych pracowników Zakładu Międzynarodowych Stosunków Gospodarczych i Integracji Europejskiej, organizacja oferty kursów fakultatywnych Zakładu,
- Koordynator programu MOST w Instytucie Studiów Międzynarodowych Uniwersytetu Wrocławskiego (październik 2007–nadal):

Pomoc merytoryczna dla studentów ISM UW. zainteresowanych wyjazdem oraz studentów z innych uczelni przebywających w ISM w zakresie indywidualnego porozumienia o programie zajęć, akcja informacyjna dla studentów o rekrutacji,
- Koordynator ds. promocji Instytutu Studiów Międzynarodowych Uniwersytetu Wrocławskiego (październik 2005–październik 2007):

Organizacja stoiska promocyjnego ISM podczas Targów Edukacyjnych TARED, organizacja spotkań z cyklu „Drzwi Otwarte”, reklama prasowa kierunków studiów prowadzonych przez ISM,

- Egzaminator/członek komisji do przeprowadzenia egzaminu licencjackiego na kierunku „Stosunki międzynarodowe” w Instytucie Studiów Międzynarodowych Uniwersytetu Wrocławskiego (2010, 2011, 2012, 2013, 2014),
- Egzaminator/członek komisji do przeprowadzenia egzaminu licencjackiego na kierunku „Bezpieczeństwo narodowe” w Instytucie Studiów Międzynarodowych Uniwersytetu Wrocławskiego (2012, 2013, 2014),
- Sekretarz Wydziałowej Komisji Rekrutacyjnej na kierunku „Stosunki międzynarodowe”, studia stacjonarne licencjackie (2006), stacjonarne magisterskie (2008) i niestacjonarne magisterskie (2009).

dr Bartosz Michalski